

Statens Voksenuddannelsesstøtte

- statistik 2001

1. Indledning

Pr. 1. januar 2001 trådte lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) i kraft. Loven erstatter dele af den tidligere voksenuddannelsesstøtte (VUS) og ydelsen til uddannelsesorlov.

Baggrunden for lovforslaget om SVU er at skabe rammer for de offentlige uddannelser på voksen- og efteruddannelsesområdet, som sikrer, at voksne har adgang til at lære og udvikle kompetencer gennem hele livet.

Loven er et led i opfølgningen på aftalen om finansloven for 2000 om en voksen- og efteruddannelsesreform, indgået i november 1999 mellem regeringen (Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti og Centrum Demokraterne samt med tilslutning fra Enhedslisten.

Aftalepartierne ønskede med reformen at styrke kompetenceudviklingen for alle, og især at styrke indsatsen for de kortuddannede. Derfor er omdrejningspunktet for reformen dels en målretning af den offentlige involvering og finansiering mod opkvalificering af kortuddannede, dels etablering af et bredt tilbud af videreuddannelse til alle, herunder også personer, der allerede har en erhvervskompetencegivende uddannelse.

SVU-ordningen giver den enkelte uddannelsessøgende og virksomhederne adgang til at få støtte fra staten til dækning af og lønrefusion for tabt arbejdsfortjeneste ved deltagelse i voksen- og efteruddannelse. Der kan endvidere ydes støtte til deltagerbetaling på almen uddannelse.

Formålet med denne løbende statistik opfølgning er at belyse, hvordan SVU-ordningen virker. I afsnit 2 vises omfanget af tildelinger i 2001, herunder hvordan tildelingerne fordeler sig på blandt andet uddannelsesstyper, støttemodtagernes alder og beskæftigelsesstatus. I afsnit 3 vises omfanget af ansøgninger modtaget i 2001 fordelt på medadministratorer samt omfanget af afslag fordelt på årsagskategorier.

2. Tildelingsstatistik

2.1 Tildelinger fordelt på uddannelsestyper

For at belyse omfanget af tildelinger ses på antal tildelinger og tildelte beløb vedrørende finansåret 2001 fordelt på uddannelsestyper – videregående og almen uddannelse.

SVU til heltidsuddannelse udgør et beløb pr. uge svarende til arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb.

Tabel 2.1 Tildelt SVU, 2001

	Tildelinger 2001			
	antal	pct.	1000 kr.	pct.
SVU	9.134	100,0	167.602	100,0
Videregående uddannelse	6.619	72,5	122.332	73,0
Fagspecifikke kurser	3.618	39,6	24.924	14,9
Suppl. udd.aktiviteter (åben uddannelse)	6	0,1	97	0,1
Videregående uddannelse (åben uddannelse)	2.917	31,9	95.700	57,1
Afgangprojekt i videreuddannelsessystemet	10	0,1	108	0,1
Videregående uddannelse (andre ministeromr.)	33	0,4	895	0,5
Kombinerede forløb	35	0,4	608	0,4
Almen uddannelse	2.515	27,5	45.271	27,0
Adgangseksamen til ingeniøruddannelserne	13	0,1	925	0,6
Almen voksenuddannelse	1.107	12,1	19.345	11,5
Dansk som andetsprog for voksne udlændinge	65	0,7	1.683	1,0
Enkeltfag på folkeskoleniveau	15	0,2	498	0,3
Forberedende voksenundervisning	577	6,3	2.855	1,7
HF	252	2,8	11.668	7,0
HHX og HTX	6	0,1	198	0,1
Specialundervisning for voksne	139	1,5	911	0,5
Studerereksamen	6	0,1	200	0,1
Kombinerede forløb	335	3,7	6.987	4,2
Deltagerbetaling (almen uddannelse)	655	100,0	341	100,0
Almen voksenuddannelse	405	61,8	198	57,9
Enkeltfag på folkeskoleniveau	6	0,9	5	1,6
Forberedende voksenundervisning	1	0,2	1	0,2
HF	90	13,7	60	17,5
Specialundervisning for voksne	3	0,5	1	0,3
Kombinerede forløb	150	22,9	77	22,5
SVU inkl. deltagerbetaling	9.134		167.943	

Pr. ultimo oktober 2001 har godt 9.100 fået tildelt 167,9 mio. kr. i SVU vedrørende finansåret 2001, heraf har 655 fået tildelt 0,3 mio. kr. til deltagerbetaling.

Størstedelen af tildelingerne (godt 70 procent) vedrører de videregående uddannelser. Der er tildelt cirka 122,3 mio. kr. til uddannelsessøgende i videregående uddannelser fordelt på godt 6.600 tildelinger.

Videregående uddannelse

Fagspecifikke kurser og anden videregående åben uddannelse

For SVU tildelt uddannelsessøgende i videregående uddannelser gælder, at størstedelen af støtten er gået til fagspecifikke kurser og anden videregående åben uddannelse. Der er tildelt 95,7 mio. kr. til uddannelsessøgende på anden videregående åben uddannelse fordelt på godt 2.900 tildelinger. Det tilsvarende beløb for fagspecifikke kurser er 24,9 mio. kr. fordelt på godt 3.600 tildelinger.

Afgangsprojekter i videreuddannelsessystemet for voksne

Der er endnu kun meget få, der har søgt om støtte til afgangprojekter i videreuddannelsessystemet for voksne (videregående voksenuddannelse, diplom- og masteruddannelse). I 2001 har 10 uddannelsessøgende fået tildelt SVU.

Almen uddannelse

Relativt få har søgt støtte til FVU

Til uddannelsessøgende i de almene uddannelser er der i 2001 tildelt cirka 45,3 mio. kr. fordelt på cirka 2.500 tildelinger. Størstedelen af tildelingerne vedrører almen voksenuddannelse (cirka 1.100 tildelinger) og forberedende voksenundervisning (knap 600 tildelinger). Ses der på de tildelte beløb er billedet lidt anderledes, idet hovedparten af de tildelte beløb vedrører almen voksenuddannelse (godt 19,3 mio. kr.) og HF (knap 11,7 mio. kr.). Det skyldes, at disse forløb er længere og ofte på heltid, mens FVU er kortere forløb med få ugentlige undervisningstimer.

Kombinerede forløb, almen uddannelse

Det er muligt at få SVU til kombinerede uddannelsesforløb. Inden for almen uddannelse bruges typisk to uddannelseskombinationer. Den ene er en kombination af FVU og almen voksenuddannelse, den anden almen voksenuddannelse og HF. Godt 15 procent af den tildelte SVU til almen uddannelse går til kombinerede uddannelsesforløb. Det reelle omfang af tildelinger til FVU, almen voksenuddannelse og HF er derfor højere end det fremgår af tabellen.

Deltagerbetaling

Støtte til deltagerbetaling er primært tildelt støttemodtagere til almen voksenuddannelse, hvortil der var tildelt knap 0,2 mio. kr. Dette svarer til cirka 58 procent af det samlede tildelte beløb til deltagerbetaling.

Generelt

Tre uddannelser fik 84 procent af SVU-tildelingerne

Flest tildelinger er bevilget til fagspecifikke kurser, anden videregående åben uddannelse og almen voksenuddannelse. Knap 40 procent af tildelingerne vedrører fagspecifikke kurser, knap 32 procent anden videregående åben uddannelse og godt 12 procent almen voksenuddannelse. I alt udgør de 3 uddannelser således knap 84 procent af SVU-tildelingerne. Uddannelsessøgende har til disse 3 uddannelsesstyper fået tildelt knap 84

procent af det samlede tildelte beløb, fordelt med cirka 57 procent for anden åben uddannelse, knap 15 procent for fagspecifikke kurser og knap 12 procent for almen voksenuddannelse.

Kun få ledige får SVU

Den uddannelsessøgende skal være beskæftiget uden offentlige tilskud som lønmodtager, selvstændigt erhvervsdrivende eller medarbejdende ægtefælle for at få SVU. Det er dog også muligt at opnå SVU som ledig, hvis den uddannelsessøgende er dagpengeberettiget og uddannelse sker i dagpengeperioden.

Flest tildelinger er gået til uddannelsessøgende, der er i beskæftigelse. I 2001 er der tildelt godt 166,7 mio. kr. (99,5 procent) fordelt på knap 9.100 tildelinger til uddannelsessøgende, der er i beskæftigelse. Fordelingen mellem videregående og almen uddannelse er som for alle uddannelsessøgende under ét.

Kun 0,9 mio. kr. (0,5 procent) af den tildelte støtte i 2001 er tildelt ledige uddannelsessøgende. De 0,9 mio. kr. er fordelt på 70 tildelinger. Knap 78 procent af det tildelte beløb vedrører videregående uddannelse, hvilket er lidt højere end for samtlige uddannelsessøgende. Cirka 64 procent af den tildelte støtte og godt 54 procent af tildelinger vedrører anden videregående åben uddannelse end fagspecifikke kurser.

2.2 Tildelinger fordelt på alder og køn

For at belyse hvem det er, som får tildelt SVU, ses på hvordan tildelingerne fordeler sig på alder og køn. Endvidere opgøres, hvor stor en andel af de uddannelsessøgende, der har fået tildelt SVU, som tidligere har fået uddannelsesorlovsydelse og VUS.

Det er en betingelse for at få SVU, at den uddannelsessøgende er fyldt 25 år, men ved uddannelsens start ikke er fyldt 60 år. Uddannelsessøgende mellem 20 og 25 år kan dog få SVU til forberedende voksenundervisning, ligesom uddannelsessøgende under 25 år kan få SVU til uddannelse, der sker som led i et jobrotationsprojekt.

Tabel 2.2 SVU-tildelinger fordelt på alderskategorier, 2001

	Tildelinger									
	Alder ultimo året							I alt		
	25-29 ¹⁾	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59 ²⁾	heraf med tidl. udd. orlov ³⁾	heraf tidligere fået VUS ⁴⁾	
	----- antal -----									
SVU	668	1.139	1.770	1.784	1.712	1.266	795	9.134	1.851	685
kvinder, pct.	57	72	74	77	77	76	72	74	87	61
Videregående udd.	406	833	1.294	1.345	1.357	896	488	6.619	1.611	254
kvinder, pct.	64	79	84	84	84	84	84	82	89	84
Fagspecifikke kurser	143	423	694	727	752	541	338	3.618	1.029	81
kvinder, pct.	88	90	91	91	89	89	90	90	93	86
Suppl. udd.akt.(åben udd.)	0	0	1	3	1	1	0	6	1	0
kvinder, pct.	0	0	0	33	100	100	0	50	0	0
VU (åben uddannelse.)	252	393	588	604	589	343	148	2.917	558	173
kvinder, pct.	50	68	76	76	77	77	70	73	81	83
Afgangsprojekter, VFV	0	2	2	1	3	2	0	10	3	0
kvinder, pct.	0	50	50	100	100	100	0	80	100	0
VU (andre ministeromr.)	8	10	4	3	4	3	1	33	5	0
kvinder, pct.	88	60	100	100	75	100	100	82	100	0
Kombinerede forløb	3	5	5	7	8	6	1	35	15	0
kvinder, pct.	0	100	100	100	88	100	100	89	100	0
Almen uddannelse	262	306	476	439	355	370	307	2.515	240	431
kvinder, pct.	48	52	48	53	50	57	54	52	72	48
Adg.eksamen til ing.udd.	4	3	4	2	0	0	0	13	2	1
kvinder, pct.	0	33	0	0	0	0	0	8	0	0
Almen voksenuddannelse	61	102	170	195	189	201	189	1.107	84	199
kvinder, pct.	54	57	49	56	56	67	63	58	77	51
Dansk, voksne udlændinge	14	13	13	13	6	6	0	65	5	2
kvinder, pct.	64	69	54	15	50	17	0	48	40	100
Enkeltfag på folkeskoleniv.	0	2	1	5	1	2	4	15	1	1
kvinder, pct.	0	50	0	60	0	0	50	40	100	0
FVU	74	66	132	124	72	75	34	577	65	87
kvinder, pct.	38	39	48	52	44	39	29	44	75	47
HF	70	51	54	21	19	18	19	252	40	24
kvinder, pct.	63	69	69	81	68	72	68	68	65	71
HHX og HTX	2	1	1	0	2	0	0	6	1	0
kvinder, pct.	50	0	100	0	100	0	0	67	0	0
Specialunderv. for voksne	9	25	33	30	21	13	8	139	15	50
kvinder, pct.	22	32	24	30	29	23	25	27	73	16
Studereksamen	4	1	1	0	0	0	0	6	2	0
kvinder, pct.	25	100	100	0	0	0	0	50	100	0
Kombinerede forløb	24	42	67	49	45	55	53	335	25	67
kvinder, pct.	33	48	42	57	40	55	38	45	64	55

Noter:

- 1) Inklusiv 43 tildelinger for uddannelsessøgende under 25 år.
- 2) Inklusiv 57 tildelinger til uddannelsessøgende over 59 år.
- 3) Personer, der inden for de sidste 5 år har fået orlovsydelse.
- 4) Personer, der har fået VUS.

Flest støttemodtagere mellem 35 og 49 år

I 2001 er cirka 58 procent af tildelingerne gået til uddannelsessøgende mellem 35 og 49 år. Denne andel varierer mellem uddannelsestyperne. For de videregående uddannelser gælder, at godt 60 procent af de uddannelsessøgende er mellem 35 og 49 år, mens det kun er godt 50 procent for de almene uddannelser. Andelen, som er over 50 år, er knap 21 procent på de videregående uddannelser og cirka 27 procent på de almene uddannelser.

74 procent kvinder

Hovedparten af tildelingerne er bevilget kvinder – cirka 74 procent. Andelen er dog noget mindre for uddannelsessøgende under 30 år. Andelen af kvinder, der er blevet tildelt SVU, varierer mellem de videregående og almene uddannelser.

For de videregående uddannelser er andelen af kvinder 82 procent. Andelen er generelt lidt mindre for uddannelsessøgende under 30 år. Kvindeandelen varierer kun i mindre grad mellem uddannelsestyperne.

For de almene uddannelser er godt halvdelen – 52 procent – af tildelingerne tildelt kvinder. Kvindeandelen varierer meget mellem uddannelsestyperne – fra 8 procent på adgangseksamen til ingeniøruddannelserne til 68 procent på HF.

20 procent har før modtaget uddannelsesorlovsydelse

Orlovsydelse til uddannelse, der er tildelt de seneste 5 år fra ansøgningen om SVU, trækker fra, når man skal søge SVU.

Cirka 20 procent af de uddannelsessøgende, der har fået tildelt SVU, havde fået orlovsydelse til uddannelse inden for de sidste 5 år. Heraf er 87 procent kvinder. Orlovsandelen varierer en del mellem uddannelsestyperne. Andelen, der har fået orlovsydelse, er godt 24 procent på de videregående uddannelser, heraf er 89 procent kvinder. For de almene uddannelser gælder, at knap 10 procent har fået orlovsydelse, heraf er 72 procent kvinder.

7 procent har før modtaget VUS

Tidligere tildelt VUS trækker fra, når man skal søge SVU til almen uddannelse.

Godt 7 procent af de uddannelsessøgende, der har fået tildelt SVU, har tidligere modtaget VUS.

Godt 400 personer af dem, der har fået bevilget SVU til almen uddannelse (cirka 17 procent), har tidligere fået VUS, heraf er knap halvdelen kvinder.

2.3 Tildelinger til almen uddannelse fordelt på uddannelsesbaggrund

For at få SVU til almen uddannelse er det en betingelse, at den uddannelsessøgende kan betragtes som kortuddannet.

Man er kortuddannet, når man ved uddannelsens begyndelse har højst

- 8 års skolegang suppleret med en afsluttet erhvervsrettet uddannelse eller uddannelse svarende hertil
- 9-10 års skolegang suppleret med en afsluttet 2-årig erhvervsrettet uddannelse eller
- 9-10 års skolegang suppleret med en forældet erhvervsrettet uddannelse.

Derudover kan SUstyrelsen godkende, at der i særlige tilfælde helt eller delvist kan ses bort fra en gennemført skolegang eller uddannelse. Det gælder

- når man kan dokumentere, at en erhvervsrettet uddannelse ikke kan bruges af helbredsmæssige grunde, eller
- når man kan sandsynliggøre, at skolegang eller uddannelse fra udlandet ikke kan bruges i Danmark.

For at belyse hvem det er, som får tildelt SVU til almen uddannelse, ses på hvordan tildelingerne fordeler sig på længde og type af tidligere skolegang og uddannelse.

Tabel 2.3 SVU-tildelinger til almen uddannelse fordelt på ansøgers uddannelsesbaggrund, 2001

	Tildelinger							
	Erhvervsrettet uddannelse							
	Ingen		op til 2 år		mere end 2 år		I alt	
	antal	1000 kr.	antal	1000 kr.	antal	1000 kr.	antal	1000 kr.
Skolegang								
op til 7 år	336	4.703	33	696	92	1.262	461	6.661
8 år	223	2.339	21	392	98	1.431	342	4.162
9 år	374	5.957	76	1.967	188 ¹⁾	3.218	638	11.142
10 år	588	12.058	205	5.008	240 ¹⁾	4.754	1033	21.819
mere end 10 år²⁾	18	672,14	8	267	15	547	41	1.486
I alt	1.539	25.728	343	8.331	633	11.211	2.515	45.271

Noter:

- 1) Når personer med 9-10 års skolegang og en erhvervsrettet uddannelse på mere end 2 år har fået SVU, skyldes det, at uddannelsen har kunnet betragtes som forældet.
- 2) Når personer med mere end 10 års skolegang har fået SVU, skyldes det, at der er dispenseret for skolegang og/eller erhvervsrettet uddannelse.

I 2001 har cirka 2.500 fået tildelt 45,3 mio. kr. i SVU til almen uddannelse vedrørende finansåret 2001.

61 procent har ingen erhvervsrettet uddannelse

Over halvdelen af de uddannelsessøgende, der er tildelt SVU – godt 1.500 – har ikke nogen erhvervsrettet uddannelse efter endt skolegang. Det svarer til cirka 61 procent af tildelingerne til almen uddannelse. Denne gruppe har fået bevilget cirka 26 mio. kr. – 57 procent – af den samlede SVU-bevilling til almen uddannelse.

En del uddannelsessøgende får ikke SVU til almen uddannelse, fordi de ikke kan betragtes som kortuddannede, jf. afsnit 3.2 om årsager til afslag.

3. Ansøgningsstatistik

SVU administreres af SUstyrelsen sammen med a-kasser, centre for information om videregående uddannelser (ivu*C) og uddannelsessteder, herunder voksenuddannelsescentre (VUC).

A-kasserne, VUC og ivu*C vejleder henholdsvis uddannelsessøgende og arbejdsgivere om SVU-ordningen og modtager, kontrollerer og videresender ansøgninger og ændringsansøgninger om SVU.

3.1 Ansøgninger fordelt på medadministratorer

Tabel 3.1 Ansøgninger fordelt på medadministratorer, 2001

Ansøgninger		
	antal	pct.
Medadministratorer		
VUC	2.896	22
videregående udd., i pct.	0	
ivu*C	1.513	11
videregående udd., i pct.	100	
A-kasser	8.926	67
videregående udd., i pct.	92	
I alt	13.335	100
videregående udd., i pct.	73	

Anm.: Omfatter både grund- og ændringsansøgninger modtaget i 2001. Ansøgningerne kan vedrøre flere finansår.

I 2001 er der modtaget godt 13.300 ansøgninger. Størstedelen af disse (67 procent) er modtaget af a-kasserne. De resterende ansøgninger fordeler sig med 22 procent for VUC og 11 procent for ivu*C.

73 procent af alle ansøgningerne vedrører de videregående uddannelser. Hos a-kasserne, der som de eneste kan modtage ansøgninger for begge uddannelsestyper, vedrører 92 procent af ansøgningerne de videregående uddannelser. VUC modtager derfor en forholdsvis stor andel af ansøgningerne til almen uddannelse, cirka 80 procent.

3.2 Afslagsårsager

Forskellige betingelser skal være opfyldt, for at en uddannelsessøgende kan få SVU. Eksempelvis skal den uddannelsessøgende være studieaktiv, opfylde et alderskriterium og gennemgå en SVU-berettiget uddannelse.

Opfylder en uddannelsessøgende ikke alle kriterierne, vil personen enten få afslag på sin ansøgning eller kun få et delvist tilsagn. Der kan være flere afslagsårsager pr. ansøgning. Der er i alt 31 mulige afslagsårsager.

Tabel 3.2 Afslagsårsager fordelt på årsagskategorier, 2001

	Afslagsårsager	
	antal	pct.
Afslagsårsager, i alt	4.289	
Videregående uddannelse	3.496	100
Opfylder ikke alderskravet	61	2
Manglende dansk statsborgerskab eller dansk bopæl	1	0
Får anden offentlig støtte eller har ret til løn	19	1
Opfylder ikke beskæftigelseskravet, mangler orlovsaftale eller er ikke dagpengeberettiget	753	22
Ansøgning afleveret for tidligt eller for sent	1.083	31
Mindre end 37 timers støtte	664	19
Undervisningen er ikke tilrettelagt som heltidsundervisning	325	9
Uddannelsen er ikke støtteberettiget	356	10
Ikke mere støttetid	188	5
Søgt SVU til flere uddannelser samtidig	46	1
Almen uddannelse	1.574	100
Opfylder ikke alderskravet	64	4
Manglende dansk statsborgerskab eller dansk bopæl	1	0
Kan ikke betragtes som kortuddannet	400	25
Får anden offentlig støtte eller har ret til løn	8	1
Opfylder ikke beskæftigelseskravet, mangler orlovsaftale eller er ikke dagpengeberettiget	254	16
Ansøgning afleveret for tidligt eller for sent	315	20
Mindre end 37 timers støtte	132	8
Uddannelsen er ikke støtteberettiget	280	18
Ikke mere støttetid	110	7
Søgt SVU til flere uddannelser samtidig	10	1
Afslåede eller delvist afslåede ansøgninger	3.997	
Videregående uddannelse	2.957	
Almen uddannelse	1.040	
Afslåede ansøgninger	3.234	
Videregående uddannelse	2.397	
Almen uddannelse	837	

Anm.: Ansøgninger modtaget i 2001, der enten er givet afslag på eller kun delvist tilsagn. Kun afslagsårsager der ikke er givet dispensation fra er medtaget. Ansøgningerne kan vedrøre flere finansår.

I 2001 er der givet helt eller delvist afslag på knap 4.000 ansøgninger. Heraf vedrører knap 3.000 videregående uddannelse og godt 1.000 almen uddannelse.

Ansøgninger afleveres ikke til tiden

Den hyppigste afslagsårsag for ansøgninger vedrørende videregående uddannelse er, at ansøgningen ikke er afleveret rettidigt (31 procent), hvilket typisk resulterer i et delvist tilsagn, da SVU ikke kan gives med tilbagevirkende kraft. 22 procent af afslagsårsagerne for videregående uddannelse vedrører manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet, herunder at den uddannelsessøgende ikke har indgået en orlovsaftale med arbejdsgiver eller ikke er dagpengeberettiget.

Ansøger kan ikke betragtes som kortuddannet

For ansøgninger vedrørende almen uddannelse er den hyppigste årsag til afslag, at den uddannelsessøgende ikke kan betragtes som kortuddannet (25 procent). Den næsthypigste afslagsårsag er, at ansøgningen ikke er afleveret rettidigt (20 procent).